

Lapsen kielen kehityksen tukeminen

Lapsen kieli ja kommunikaatiotaidot kehittyvät vuorovaikutuksessa aikuisten ja muiden lasten kanssa. Lapsi tarvitsee vuorovaikutusta heti syntymästään alkaen. Puheen tuotto ja ymmärtäminen kehittyvät aikuisen ja lapsen yhteisissä päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa, ns. jaetussa vuorovaikutuksessa.

1. Huomioi lapsen kaikki kommunikointialoitteet ja vahvista niitä. Rauhoita kommunikointitilanne, varmista katsekontaktilla ja tarvittaessa kosketuksella, että lapsi kiinnittää sinuun huomiota, kun puhut hänelle.
2. Tarkkaile, mistä lapsesi on kiinnostunut ja mene mukaan hänen toimintaansa. Missä lapsen kiinnostus on, siellä on myös paras motivaatio oppia uutta.
3. Mukauta oma puheesi lapsen kielelliseen tasoon sopivaksi, jotta lapsesi ymmärtää. Puhu siitä, mitä tapahtuu tässä ja nyt. Käytä yksinkertaista kieltä. Nimeä aiheita ja kerro laajemmin aiheen ympäriltä, esim. miltä se näyttää, mitä sillä tehdään.
4. Luo vuorottelutilanteita, esim. sinun – minun vuoro, ota – anna leikit. Kannusta lasta puheenyrytykseen ja laajenna lapsen kielellisiä ja ei kielellisiä ilmauksia.
5. Pidä taukoja ja odota. Odota hiljaa, nojaa lastasi kohti ja katso häntä kiinnostuneena. Odottamalla annat aikaa lapselle ymmärtää sanomasi ja vastata, esim. ilmeellä, äänneellä tai sanallisesti.
6. Lapsen puutteellisilta kuulostavat puheyritykset on hyvä ottaa vastaan ”oikeina” ja vastata niihin samalla lapsen ilmausta laajentaen, esim. lapsi sanoo ”aato”, aikuinen vasta ”niin siinä onkin iso, punainen auto”. Näin lapsi saa myönteisen palautteen ja oikean mallin.
7. Kirjat, lorut ja laulut. Yhteiset luku- ja lauluhetket ovat merkityksellisiä yhdessäolon hetkiä. Kirjojen kieli kehittää sanavarastoa, lauseenmuodostusta, kuullun kielen ymmärtämistä, mielikuvitusta ja keskittymiskykyä.
8. Kuvat, eleet ja tukiviittomat tukevat lasta puheen ymmärtämisessä ja tuotossa.

